

berg og Brygger Jacobsen, have skænket, saa skulle De se, hvordan vort Budget vilde blive overlæst. Nej, det er ikke Rigsdagen, der bevilger de store Beløb til videnskabelige Formaal, det er det private Initiativ, der yder dem. Og hvordan bruge vi saa de Gaver, jeg mener i dette Tilfælde Holbergs — ja baade til det ene og det andet? Man har talt om at rejse en Statue af Grundtvig; det er heldigvis slaaet ned i den Form, hvori det først kom frem. Vi kunde udrette mere i Grundtvigs Aand ved at oprette denne Højskole i Sorø, denne Realhøjskole — hvor den skal ligge, kommer ikke denne Sag ved — og saa bruge Sorø Akademis Midler til deres egentlige Formaal. Hvis det skete, vilde vi faa langt større Bevillinger til andre Formaal her paa Finansloven. Men naar man nu i Finansudvalget skal til at slette, skal følge den høje Regering i de Besparelser, den foreslaar, saa maa man endelig ikke glemme, at det er saa ringe, hvad der her paa Rigsdagen bevilges til de Formaal, jeg har talt om; det er ikke os, der opholde dem, men væsentlig de to nævnte private Mænds Gaver.

Da jeg taler om det kultusministerielle Budget, vil jeg bede om, at man vil tage meget Hensyn til det, som det ærede Medlem fra Hornslet (Povlsen) i Aftes fremførte om en Adskillelse mellem den pædagogiske og juridiske Side i Statens Børneforsorg; og ligeledes til det, han fremhævede om Bevillingen til Undersøgelserne vedrørende Stednavne.

Jeg skal for ikke at forlænge denne lange Debat ikke komme ind paa Enkeltheder, det kommer jo ved Finanslovens anden Behandling, men man vil jo have, at man her skal vise, hvordan man kan skaffe Erstatning for de Udgifter, man stiller Krav om, og det vil jeg tillade mig at gøre ved at foreslaa en Ændring i Loven af 30. Marts 1895 om Beskatning af Spil ved Væddeløb m. m. Paa dette Aars Finanslovs § 5 er der opført 110,000 Kr., der skulle komme ind som Afgift af disse Væddeløbshistorier. Loven af 1895 bestemmer, at ved disse Totalisatorspil skulle 5 pCt. gives til Staten, men Staten skal atter afgive en Fjerdedel til Amtskommunerne og Købstadkommunerne, herunder indbefattet København. Det er jo rimeligt; naar man taler om Totalisatorspil og lignende, at sige, at det er noget, vi ikke godt kunne være bekendte i et moderne Samfund: hele dette Spilleri og hele dette Lotterivæsen, som vi have saa meget af i den danske Stat, er i Virkeligheden noget af en Skamplet

paa den. Vi regulere det, ligesom man regulerer den offentlige Prostitution. Men jeg vil ikke være rigoristisk; vi have nu Totalisatorspil, og Staten tager sin Afgift, men den er meget ringe. Da Sagen var til Behandling her i 1895, blev det fra de forskellige Partiers Side lige som ogsaa i Landstinget foreslaaet, at hvis man overhovedet skulde have noget saadant og Staten skulde profitere af saadant noget, som lugtede ilde, var det bedst at tage 10 pCt. i Stedet for 5 pCt. Den daværende Finansminister mente, det var uheldigt, fordi det maaske vilde skade Hestevæddeløbene. Disse Hensyn behøver man ikke at tage nu, nu kunde vi udmærket ændre Loven, saa vi fik 10 pCt. i Stedet for 5 pCt. Naar Kommunerne saa stadig skulle have noget, kunne de beholde den samme Sum, som de nu faa; det bliver altsaa, naar vi satte Afgiften op til det dobbelte, ikke $\frac{1}{4}$, men $\frac{1}{8}$. Denne Ændring vilde indbringe Statskassen en ret betydelig Sum, thi efter hvad der oplyses i Aviserne, er der i Totalisatoren paa Travbanen ved Charlottenlund omsat ca. 3 Mill. Kr. i det forløbne Aar. Det vilde blive en Sum paa ca. 250,000 Kr., Statskassen vilde indvinde. Det vilde glæde mig endnu mere, hvis den højtærede Finansminister vilde føle sig foranlediget til at foreslaa denne Lov ændret; saa at det ikke blev 10 pCt., men 15 pCt., saa kunde det dække adskillige af de Poster, næsten alle tror jeg, som ere slettede paa Kultusministeriets Budget. Jeg tror, at alle Partier i dette Ting ville være enige om, at det vilde være rart at indvinde disse Tusinder for Statskassen.

De Skatter, vi nu skulle vedtage, fordi de ere nødvendige, ere lagte paa den eneste Maade, det vistnok under de nuværende Forhold er muligt at lægge dem, skønt der sikkert vil opstaa Tvist om de forskellige Skatter, og de Skatteideer, der ligge bag ved. Det mest slaaende i den højtærede Finansministers Tale var for mig det, der kom til sidst, den forsigtige Antydning af, hvad der muligvis er forbeholdt Fremtiden, naar Prøvevurderingen bliver færdig. Resultaterne af denne Prøvevurdering kende vi jo ikke, men man er dér kommen ind paa et Forsøg paa at finde Udveje til en anden Skattesætning. Jeg tror nu ikke paa Muligheden her af den *single tax*, denne Enkeltkat, der tales om fra visse Sider, men at en Grundværdiskat er en Nødvendighed, er jeg fuldkommen overbevist om; naturligvis skal den suppleres med andre Skatter. Det er min Overbevisning, at Skatten paa Indtægt og Formue kan man ikke blive ved at køre med ret længe. Vi